

Karolina Babuchowska, Piotr Więcek

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY
WARMIA I MAZURY 2007-2013
JAKO ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
INNOWACJI W REGIONIE**

Streszczenie: Wzrost wydajności gospodarki, poprawa efektywności działania przedsiębiorstw i wzmocnienie ich pozycji na rynku są możliwe m.in. dzięki innowacjom. Istotną barierą wprowadzania innowacji jest brak środków finansowych, a także utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania. Dobrym rozwiązaniem wydają się środki unijne dostępne w ramach różnych programów, m.in. regionalnych programów operacyjnych. Celem opracowania było zaprezentowanie wyników badań przeprowadzonych wśród przedsiębiorstw, które uzyskały dofinansowanie innowacyjnych projektów ze środków RPO Warmia i Mazury 2007-2013. Przeprowadzone badanie wykazało, że część inwestycji w innowacje nie zostałaby zrealizowana bez wsparcia oferowanego przez RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013 (31% wskazań).

Słowa kluczowe: innowacyjność, przedsiębiorstwa, Regionalny Program Operacyjny.

1. Wstęp

W dzisiejszych czasach działalność innowacyjna odgrywa bardzo ważną rolę. Uwarunkowane jest to rosnącym zainteresowaniem nowoczesnymi produktami oraz lepszą jakością świadczonych usług i nabywanych produktów. Ogólnie znanym efektem dążeń do działalności innowacyjnej jest skłonność gospodarek, a zwłaszcza przedsiębiorstw, do bardziej otwartych kontaktów z rynkiem i z nabywcami, co jest jednocześnie inspiracją do tworzenia nowszych, bardziej doskonałych produktów, procesów czy systemów organizacyjnych. Nowoczesna produkcja powstająca dzięki innowacjom wpływa na wzrost wydajności całej gospodarki, poprawę efektywności działania poszczególnych przedsiębiorstw i wzmocnienie ich pozycji na rynku.

W Polsce, tak jak w większości państw Unii Europejskiej, największy odsetek podmiotów gospodarczych stanowią małe i średnie przedsiębiorstwa. Od poziomu ich rozwoju oraz od aspiracji rozwojowych zależy poziom gospodarki krajowej. Na

barkach tych niewielkich jednostek organizacyjnych spoczywa ciężar wyposażenia gospodarki w nowoczesne technologie i innowacyjne produkty oraz poprawy jakości świadczonych usług. Podejście przedsiębiorstw do pozyskiwania i wdrażania innowacji jest jednak różne. Wiele spółek zapomina o tym, że podmiot, który chce się rozwijać i dobrze prosperować na rynku, musi ciągle udoskonalać wyroby, procesy technologiczne i organizację produkcji, a więc stale poszukiwać innowacyjnych rozwiązań i wprowadzać je w praktyce. Rozwój wymaga zatem opracowania strategii promowania innowacji oraz tworzenia dla nich korzystnego klimatu psychospołecznego. Brak innowacji często staje się głównym źródłem zmniejszania się konkurencyjności firmy.

2. Finansowanie innowacji w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw

Wszystkie przedsiębiorstwa, które chcą rozwijać swoją działalność lub też nie dopuścić do upadku firmy, są zmuszone do inwestowania. Aspekt ten jest jeszcze bardziej istotny dla podmiotów zdeterminowanych do wdrażania innowacji. Aby móc podjąć tego typu aktywność, konieczne jest posiadanie kapitału. Perspektywy każdej firmy określone są bowiem poprzez finansowanie, jak również poprzez świadomość konieczności ponoszenia kosztów. Brak środków pieniężnych jest natomiast uznawany za jedną z kluczowych barier rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw, szczególnie w gospodarkach, które przechodzą procesy transformacyjne.

Bariera finansowa jest spowodowana wysokimi kosztami wdrażania innowacji, poważnym niedoborem kapitału własnego oraz utrudnionym dostępem do obcych źródeł finansowania ryzykownych przedsięwzięć. Dotyczy to w szczególności początkowych faz realizacji innowacyjnych przedsięwzięć oraz trudności z pozyskaniem kapitału przez młode przedsiębiorstwa. Główną przyczyną występowania tego zjawiska jest nieefektywność rynku, przejawiająca się najwyraźniej w sytuacji potrzeby finansowania nowych, innowacyjnych projektów. W Polsce luka kapitałowa wynika z niedostosowania podaży środków finansowych do istniejącego na nie popytu.

Największą trudnością, z którą borykają się przedsiębiorstwa podczas wdrażania rozwiązań innowacyjnych, są wysokie koszty opracowania innowacji lub też ich nabycia czy wdrożenia. Koszty te w wielu przypadkach znacznie przekraczają możliwości kapitałowe, jakimi dysponują przedsiębiorstwa. Z kolei infrastruktura wspierająca komercjalizację wyników prac badawczo-rozwojowych w naszym kraju, w tym funduszy podwyższonego ryzyka opartych na publiczno-prywatnym kapitale, jest dopiero w fazie rozwoju.

Zdecydowanie najtrudniej jest pozyskiwać kapitał małym przedsiębiorstwom i młodym spółkom. To właśnie ta ostatnia grupa podmiotów niejednokrotnie nie spełnia surowych wymogów Giełdy Papierów Wartościowych, nie może zatem uzyskiwać kapitału z działań rynkowych polegających na emitowaniu akcji. Po-

dobnie instytucje kredytowe niechętnie pożyczają środki na rozwój firmom należącym do sektora MSP, charakteryzującym się krótką historią i zwiększonym ryzykiem zaangażowania kapitału. Przedsiębiorstwo, starając się o kapitał, musi spełnić warunki postawione przez podmiot udzielający mu wsparcia finansowego. Rzeczą oczywistą jest, że jeśli się bierze pod uwagę dostęp do źródeł finansowania, firmy wykorzystują głównie źródła łatwiej dostępne.

W Polsce wciąż najpopularniejszym źródłem pozyskiwania funduszy na finansowanie działalności, w tym inwestycji, a w szczególności innowacji, są kapitały własne. Jednak systematycznie wzrasta znaczenie kapitału zewnętrznego. Najczęściej wykorzystywane są kredyty bankowe, ale coraz większą popularność zyskują też instrumenty rynku kapitałowego, leasing czy faktoring. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej dało przedsiębiorstwom możliwość dostępu do znacznych środków z funduszy strukturalnych. Główne źródła pozyskiwania kapitału na prowadzenie działalności innowacyjnej przez polskie średnie przedsiębiorstwa zostały zaprezentowane w tab. 1.

Tabela 1. Struktura nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych według źródeł finansowania (w %)

Wyszczególnienie	Środki własne	Środki budżetu państwa	Środki pozyskane z zagranicy	Środki z funduszy kapitału ryzyka	Kredyty bankowe	Pozostałe
Przedsiębiorstwa liczące 10-49 pracujących	48,8	2,9	2,7	0,0	30,3	15,2
Przedsiębiorstwa liczące 50-249 pracujących	58,8	1,9	3,1	0,1	25,8	10,3
Przedsiębiorstwa liczące powyżej 249 pracujących	75,4	1,0	1,3	0,2	19,1	3,0

Źródło: *Nauka i technika w Polsce w 2008 r.*, GUS, Warszawa 2010, s. 189.

Jak wynika z danych zaprezentowanych w tab. 1, w 2008 r. w przedsiębiorstwach przemysłowych we wszystkich kategoriach wielkości w finansowaniu działalności innowacyjnej dominowały środki własne, a ich udział wynosił od 48,8% w przedsiębiorstwach najmniejszych do 75,4% w podmiotach zatrudniających więcej niż 249 pracowników. Nadal najrzadziej przedsięwzięcia innowacyjne były natomiast finansowane środkami pochodzącymi z funduszy kapitału ryzyka.

Coraz częściej przedsiębiorstwa finansują koszty wdrażania innowacji środkami pozyskiwanymi z zagranicy. Jest to możliwe dzięki wsparciu pochodzącemu m.in. z Unii Europejskiej. W bieżącym okresie programowania, który obejmuje lata 2007-2013, UE kładzie duży nacisk na rozwój przedsiębiorczości, szczególnie małej i średniej. Jest to jeden z priorytetów działań Wspólnoty. Środki finansowe pochodzące z UE, wykorzystywane przez małe i średnie przedsiębiorstwa, posiada-

ją pewne charakterystyczne cechy, które wyróżniają je z grupy pozostałych źródeł finansowania działalności i rozwoju sektora MSP. Należą do nich m.in.: niskie koszty pozyskania, całkowita dostępność dla małych i średnich firm (ponieważ środki te są skierowane wyłącznie dla sektora MSP), wykorzystanie na wskazane cele. W ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności do polskich przedsiębiorstw w latach 2007-2013 powinno trafić ok. 85,56 mld euro.

W zakresie wprowadzania innowacji na poziomie poszczególnych województw w Polsce najważniejszą rolę odgrywają regionalne programy operacyjne, które ukierunkowano na wspieranie projektów o charakterze regionalnym. Programy te zawierają w swojej strukturze bogatą ofertę dla przedsiębiorstw i instytucji planujących wdrożenie lub wdrażających przedsięwzięcia innowacyjne.

Celem Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. warmińsko-mazurskiego jest wzrost konkurencyjności gospodarki oraz liczby i jakości powiązań sieciowych, a jego realizacja jest możliwa poprzez wiele działań skupionych w siedmiu merytorycznych osiach priorytetowych oraz poprzez wspieranie pomocy technicznej. Jedną z osi nazwano „przedsiębiorczość” i skoncentrowano ją na wzmoczeniu potencjału gospodarczego i poprawie konkurencyjności przedsiębiorstw z Warmii i Mazur, a w całym okresie finansowania przeznaczono na nią 447 595 356 euro. W ramach osi priorytetowej „przedsiębiorczość” wyróżniono działanie 1.1. „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw”. Z kolei w tym działaniu zawiera się poddziałanie ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorstw podejmujących starania w zakresie wdrażania innowacji procesowych, produktowych i organizacyjnych. Jest to poddziałanie 1.1.7. „Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw i sektora MSP w zakresie innowacji i nowych technologii”. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumencie programowym, celem poddziałania skierowanego na wdrażanie innowacji jest wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez inwestycje w nowe rozwiązania. Uzasadnieniem realizacji poddziałania jest dążenie do poprawy oferty produktowej, procesów technologicznych lub organizacyjnych przedsiębiorstw sektora MSP na Warmii i Mazurach. Potencjalnymi beneficjentami wsparcia oferowanego w poddziałaniu 1.1.7. są właściciele mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich firm. Jednak szanse na dofinansowanie są pozbawieni autorzy projektów, które m.in. korzystają ze wsparcia w ramach PROW 2007-2013. Z dofinansowania nie mogą skorzystać również firmy gastronomiczne ani branża hotelarska.

3. Materiał i metody badawcze

Członkostwo Polski w UE umożliwia dostęp do funduszy strukturalnych. Dużą część środków finansowych pochodzących z tego źródła przeznaczana jest na wspieranie działalności przedsiębiorstw, a w szczególności podejmowanych przez nie działań innowacyjnych.

Celem opracowania było ukazanie możliwości finansowania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach z wykorzystaniem środków Regionalnego Pro-

gramu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013. Najistotniejsze były informacje na temat barier, które dostrzegali przedsiębiorcy podczas starania się o wsparcie realizacji inwestycji. Ponadto skupiono się na zaprezentowaniu czynników wspierających i ograniczających innowacyjność badanych podmiotów.

Badania przeprowadzono wśród celowo wybranej grupy przedsiębiorstw. Kryteriami doboru były położenie firmy na terenie woj. warmińsko-mazurskiego oraz skorzystanie w pierwszej połowie 2009 r. ze wsparcia finansowego w ramach poddziałania 1.1.7. „Dotacje inwestycyjne...” w ramach RPO. Do gromadzenia danych wykorzystano metodę CAWI – ankietę internetową nadzorowaną przez system komputerowy. Formularz ankiety przesłano drogą elektroniczną do 55 badanych jednostek. Wypełniony kwestionariusz odesłało 28 przedsiębiorstw.

4. Wyniki badań własnych

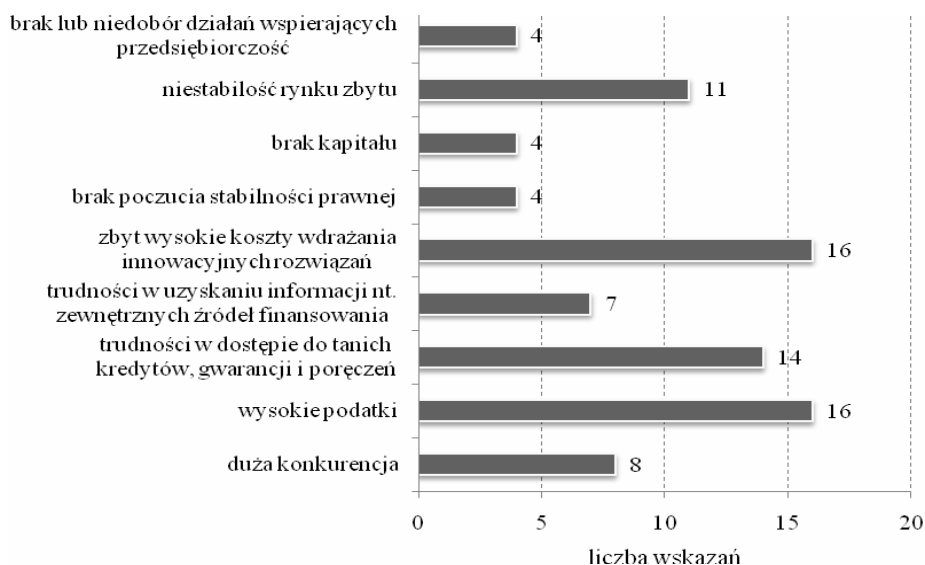
Podejmowanie działalności innowacyjnej przez podmioty gospodarcze zależy przede wszystkim od szeroko rozumianych czynników, które sprzyjają bądź też ograniczają sprawne i efektywne wdrażanie innowacji. Wskazywały na to wyniki przeprowadzonych badań. U 40% badanych przedsiębiorców działalność innowacyjna wpływa pozytywnie na ich konkurencyjność. Wśród innych czynników w tej grupie wymieniano: nastawienie na zadowolenie klienta (ponad 71% wskazań), budowanie pozytywnego wizerunku firmy (32%), dobrze zorganizowane działania marketingowe i doskonalenie systemu zarządzania (po 28%).

Innowacyjność jest zjawiskiem determinowanym przez szereg wzajemnie ze sobą powiązanych czynników o charakterze zewnętrznym i wewnętrznym. Część z nich wpływa negatywnie na rozwój przedsiębiorstw. W opinii respondentów największą barierą (po 16 wskazań) są nadmierne obciążenia fiskalne oraz zbyt wysokie koszty wdrażania rozwiązań innowacyjnych (rys. 1).

Kolejną trudnością wskazywaną przez badanych były problemy z dostępem do takich kredytów, gwarancji i poręczeń. Taką opinię wyraziła co druga osoba. Struktura udzielonych odpowiedzi wskazuje, że to brak kapitału lub utrudniony do niego dostęp najbardziej ograniczają zarówno rozwój, jak i innowacyjność przedsiębiorstw.

Związek między poziomem innowacyjności a potencjałem finansowym firmy jest wyraźnie widoczny. To środki własne oraz pozyskane z instytucji finansowych i pozafinansowych w głównej mierze wpływają na podejmowanie działań innowacyjnych przez większość przedsiębiorstw z sektora MSP. Czynniki finansowe stanowią zasadniczą barierę innowacyjności polskich przedsiębiorstw. W woj. warmińsko-mazurskim istnieje możliwość pozyskiwania środków unijnych, skierowanych na wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych. Takie możliwości daje właśnie poddziałanie 1.1.7. „Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw i sektora MSP w zakresie innowacji i nowych technologii” w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013. Wszystkie podmioty poddane badaniu ankietowemu skorzystały z pomocy oferowanej właśnie przez ten program. Pomimo wszelkich barier, badana

populacja jednak wdrożyła innowacje, stanowią one bowiem jeden z podstawowych czynników rozwoju zarówno przedsiębiorstwa, jak i regionu.

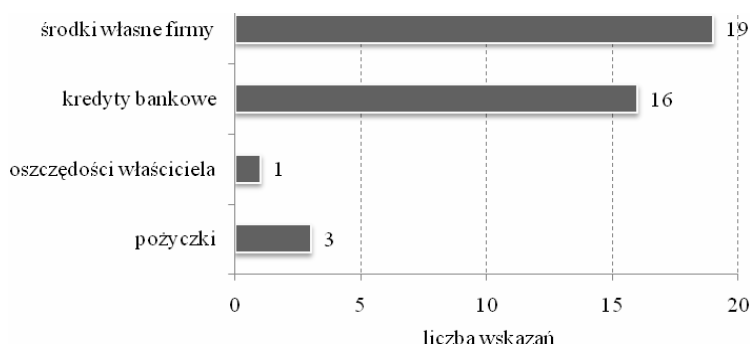
Rys. 1. Bariery rozwoju badanych przedsiębiorstw

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań własnych (N = 28).

W kwestionariuszu ankietowym znalazły się pytania dotyczące aspektów finansowych zrealizowanych inwestycji. Pierwsze z nich dotyczyło zasadniczej kwestii, a mianowicie, czy inwestycja została by zrealizowana bez wsparcia otrzymanego z regionalnego programu. Uzyskane odpowiedzi były dość zróżnicowane. Prawie połowa przedsiębiorstw (13 badanych firm) nie była w stanie jednoznacznie odpowiedzieć na tak postawione pytanie i wskazała odpowiedź „trudno powiedzieć”. Oznacza to, że aspekt finansowy przedsięwzięcia odegrał w ich przypadku dość ważną rolę i gdyby nie było możliwości wsparcia zewnętrznego, firmy te miałyby problem z podjęciem jakiegokolwiek decyzji dotyczącej inwestowania. Ponad 21% podmiotów poddanych badaniu (6 firm) wdrożyłoby innowację również bez wsparcia zewnętrznego. Świadczy to o zdeterminowaniu i silnym nastawieniu na innowacje. Nieco więcej, bo 9 podmiotów (ponad 32% populacji) jednoznacznie stwierdziło, że bez wsparcia pochodzącego ze środków unijnych nie byłoby w stanie zrealizować przedsięwzięcia. Dla tych firm aspekt finansowy okazał się decydujący przy podejmowaniu decyzji o wdrożeniu nowoczesnego rozwiązania.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że pomoc oferowana przedsiębiorstwom ukierunkowanym na rozwój odgrywa ważną rolę – pobudza do podejmowania działań mających na celu rozwój firmy i podniesienie poziomu jej konkurencyjności na rynku.

Jednak wsparcie finansowe oferowane przedsiębiorstwom nie pokrywa w całości kosztów związanych z wdrożeniem innowacji. Założeniem regionalnego programu jest współfinansowanie przedsięwzięć innowacyjnych jedynie do 50% całkowitej wartości kosztów kwalifikowanych inwestycji. Stwarza to konieczność sfinansowania pozostałej części nakładów we własnym zakresie. Na rysunku 2 przedstawiono źródła, z których środki zostały przeznaczone na ten właśnie cel. Przedsiębiorstwa miały możliwość wyboru kilku odpowiedzi, w zależności od tego, z ilu źródeł finansowały swoją część kosztów. Wśród wszystkich odpowiedzi zdecydowanie wyróżniały się dwa warianty wielokrotnie wskazywane przez ankietowanych. Najczęściej na innowacje podmioty przeznaczały własne środki – tę formę finansowania zadeklarowało przeszło 68% badanych podmiotów. Niewiele mniej, bo ponad 57% przedsiębiorstw, sfinansowało swoją część nakładów z zaciągniętych kredytów bankowych. Znacznie mniej, bo tylko 3 firmy zaciągnęły pożyczki, by realizowane innowacje doszły do skutku. Jedna firma na ten cel przeznaczyła oszczędności właściciela. Często przedsiębiorstwa dywersyfikowały źródła pozyskiwania środków. Takimi działaniami charakteryzowało się 10 ankietowanych firm (ponad 37% populacji).

* Istniała możliwość wyboru kilku odpowiedzi.

Rys. 2. Źródła finansowania pozostałej części kosztów zrealizowanego projektu

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych (N = 28).

Środki pozyskiwane z funduszy unijnych są dla przedsiębiorstw korzystnym i łatwym źródłem finansowania inwestycji. Wszystkie podmioty uczestniczące w badaniu zadeklarowały, że w przyszłych latach nadal zamierzają korzystać ze wsparcia oferowanego w ramach dotacji pochodzących z UE. Możliwe jest to dzięki finansowaniu przez wspólnotowe programy różnych form wspierania przedsiębiorczości, a zainteresowanie takim źródłem pomocy jest coraz większe wśród małych i średnich przedsiębiorstw.

Inną determinantą skłaniającą do rozwoju przedsiębiorstwa są zewnętrzne środki przeznaczane na rozwój przedsiębiorczości. Obecnie najważniejszym źró-

dłem takich dotacji oferowanych firmom sektora MSP są fundusze unijne. Jednak, jak wynika z analizy zawartej we wcześniejszej części badania, wiedza dotycząca możliwości pozyskiwania środków unijnych jest na dość niskim poziomie. Ważną rolę odgrywają również czynniki zewnętrzne, które w znacznej mierze ograniczają pozyskiwanie środków finansowych z UE.

Według ankietowanych przedsiębiorstw najbardziej dotkliwą barierą w pozyskiwaniu środków unijnych jest rozbudowana biurokracja (uważa tak ponad 82% badanej populacji – 23 podmioty). Towarzyszy ona każdym działaniom związanym ze staraniem się o dofinansowanie (rys. 3).

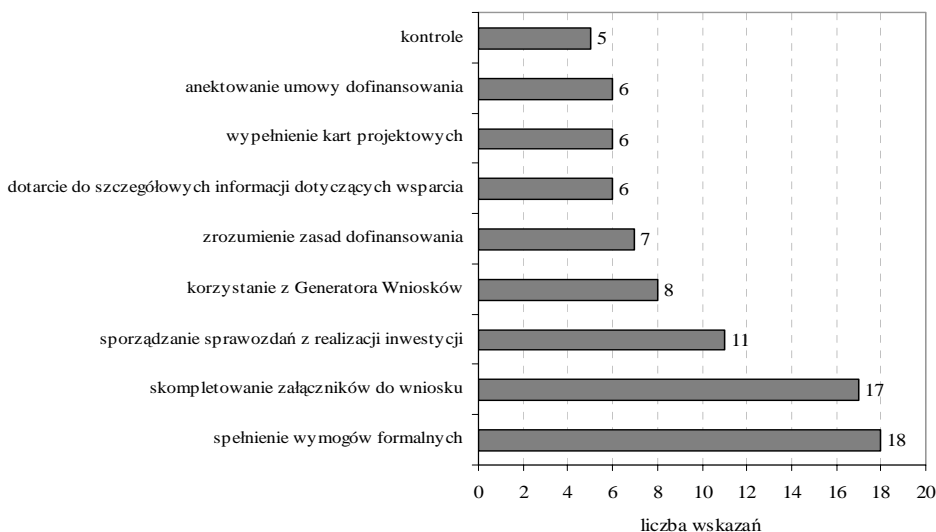
* Ankietowani mieli możliwość wyboru dwóch wariantów odpowiedzi.

Rys. 3. Bariery zewnętrzne dotyczące pozyskiwania środków unijnych

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych (N = 28).

Z danych zamieszczonych na rys. 3 wynika, że mniej dotkliwymi czynnikami utrudniającymi pozyskiwanie środków były skomplikowany proces aplikowania o wsparcie (uznało tak prawie 29% badanych firm) oraz długi czas oczekiwania na środki finansowe (25% firm). Część ankietowanych (ok. 11%) skarżyła się również na brak doradców, których pomoc przy wnioskowaniu o dofinansowanie jest niezbędna.

W woj. warmińsko-mazurskim przedsiębiorstwa wdrażające innowacje napotykały również bariery dotyczące pozyskiwania środków finansowych w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013. Odpowiadając na pytania ankietowe, badane firmy miały możliwość określenia najbardziej uciążliwych kwestii, z którymi spotkały się podczas korzystania z dofinansowania realizowanego w ramach poddziałania 1.1.7. Wymienione bariery i odsetek przedsiębiorstw wskazujących dane kwestie zostały przedstawione na rys. 4.

* Ankietowani mieli możliwość wyboru kilku wariantów odpowiedzi.

Rys. 4. Najbardziej uciążliwe kwestie podczas korzystania ze środków w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych (N = 28).

Należy podkreślić, że przedsiębiorstwa miały możliwość wyboru kilku odpowiedzi, w zależności od liczby napotkanych barier. Analizując zebrane informacje, można stwierdzić, że występowały liczne ograniczenia w pozyskiwaniu środków finansowych z realizowanych obecnie programów operacyjnych. Najwięcej, bo aż 18 przedsiębiorstw (prawie 65% populacji), przyznało, że bardzo uciążliwą kwestią podczas starania się o dofinansowanie było spełnienie wymogów formalnych. Niewiele mniej, bo 17 podmiotów, dostrzegало trudność w skompletowaniu załączników do wniosku. Do spraw formalnych, które przysporzyły kłopotów w korzystaniu ze wsparcia, należy zaliczyć konieczność sporządzania sprawozdań z realizacji inwestycji (wskazało na to 11 podmiotów) oraz korzystanie z Generatora Wniosków (8 wskazań).

Znaczna część respondentów, mimo korzystania ze środków pochodzących z funduszy unijnych, podzielała pogląd o licznych trudnościach w pozyskaniu tych środków. Pośrednio można więc stwierdzić, że środki unijne, mimo ich przeznaczenia na rozwój firm, nie są wystarczającym wsparciem w działalności firm woj. warmińsko-mazurskiego.

5. Zakończenie

Omawiany region jest postrzegany w Unii Europejskiej jako podstawa do tworzenia i wdrażania innowacji. Nowości technologiczne i produktowe przybierają obecnie charakter sieciowy i zintegrowany, nie są jedynie produktem przedsiębiorcy. Rozwój społeczno-gospodarczy woj. warmińsko-mazurskiego w znacznej mierze zależy od czynników związanych z innowacjami i poziomem innowacyjności. Trudności we wdrażaniu rozwiązań innowacyjnych występują głównie w sektorze MSP. Bariery te są spowodowane niskim poziomem współpracy z innymi przedsiębiorstwami, jak również wysokimi kosztami wprowadzania i wdrażania innowacji. Konieczne jest rozwijanie polityki gospodarczej przyjaznej przedsiębiorstwom poszukującym i wdrażającym innowacje.

Jednym ze sposobów wspierania przedsięwzięć innowacyjnych w woj. warmińsko-mazurskim jest korzystanie z pomocy, jaką oferuje Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury na lata 2007-2013. W ramach realizowanego przez ten program poddziałania 1.1.7., na wsparcie przedsięwzięć innowacyjnych w przedsiębiorstwach w całym okresie finansowania przeznaczonych zostało 63 316 452 euro. Środki te skierowane są do przedsiębiorstw, które chcą się rozwijać. Istnienie takiego rodzaju wsparcia ma na celu likwidację luki technologicznej, podniesienie poziomu nowoczesności regionalnych przedsiębiorstw oraz wzrost konkurencyjności województwa na arenie krajowej i międzynarodowej. W 2009 r. ze wsparcia oferowanego przez poddziałanie 1.1.7. w ramach RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013 skorzystało 55 przedsiębiorstw.

Jednym z najważniejszych aspektów dotyczących wdrażania innowacji w przedsiębiorstwach są uwarunkowania finansowe. Podejmowanie działań innowacyjnych zależy od ilości środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji. Przeprowadzone badanie wykazało, że część inwestycji w innowacje nie zostałaby zrealizowana bez wsparcia oferowanego przez RPO Warmia i Mazury na lata 2007-2013 (31% wskazań). Wynika z tego potrzeba dalszego rozwoju programów wsparcia dla przedsiębiorstw sektora MSP. Jest to rezultatem ograniczonych możliwości pozyskiwania środków na inwestycje w mikrofirmach oraz małych i średnich przedsiębiorstwach. Wciąż jako główne bariery pozyskiwania środków unijnych są postrzegane biurokracja (82% populacji) oraz skomplikowany proces aplikowania o wsparcie (29%).

Literatura

- Janasz K., *Kapitał w finansowaniu działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w Polsce. Źródła i modele*, Difin, Warszawa 2010.
- Janasz W., *Innowacje w tworzeniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw*, [w:] *Innowacje w strategii rozwoju organizacji w Unii Europejskiej*, red. W. Janasz, Difin, Warszawa 2009.

- Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013*, Ministerstwo Gospodarki, Departament Rozwoju Gospodarki, Warszawa 2006.
- Latoszek E., *Konkurencyjność sektora małych i średnich przedsiębiorstw, czynniki i metody pomiaru*, [w:] *Finansowanie MSP w Polsce ze środków finansowych UE jako czynnik wpływający na konkurencyjność przedsiębiorstw*, red. E. Latoszek, Wyd. SGH, Warszawa 2008.
- Nauka i technika w Polsce w 2008 r.*, GUS, Warszawa 2010.
- Pełka W., *Finansowe uwarunkowania rozwoju innowacji w Polsce*, [w:] *Innowacje w rozwoju gospodarki i przedsiębiorstw*, red. E. Okoń-Horodyńska, A. Zachorowska-Mazurkiewicz, Instytut Wiedzy, Warszawa 2007.
- Przedsiębiorczość w Polsce 2007*, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa 2007.
- Szczegółowy opis osi priorytetowej Przedsiębiorczość Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013, Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2009.
- Tkaczyński J.W., Willa R., Świstak M., *Fundusze Unii Europejskiej 2007-2013. Cele – Działania – Środki*, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008.
- Żolnierski A. (red.), *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2007-2008*, PARP, Warszawa 2009.

**REGIONAL OPERATIONAL PROGRAMME
“WARMIA AND MAZURY 2007-2013”
AS A FUNDING SOURCE FOR INNOVATION IN THE REGION**

Summary: The increasing efficiency of the economy, improving the efficiency of enterprises and strengthening their market position is possible among others owing to innovation. A significant barrier to innovation is lack of financial resources and limited access to external financing sources. A good solution seems to be EU funds available under various programmes, including regional operational programmes. The aim of the study is to present the results of research carried out among companies that received funding of innovative projects from the RPO “Warmia and Mazury 2007-2013”. The study shows that some investments in innovation would not have been realized without the support offered by the RPO of “Warmia and Mazury” for the years 2007-2013 (31% of responses).